

Lausunto

11.04.2025

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähköön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto valtiovarainministeriölle

Hallitus esitysluonnos sähköverolain 4 §:n muuttamisesta (datakeskusten II-veroluokka)

Ehdotettu veromuutoksen linjaus heikentäisi vakavasti Suomen kilpailukykyä dataintensiivisten investointien houkuttelumaana. Suomen houkuttelevuus perustuu tällä hetkellä vakaaseen sääntely-ympäristöön, kohtuulliseen verotukseen sekä kehittyneeseen energiainfrastruktuuriin. Nyt esitetty muutosehdotus rapauttaisi tätä pohjaa, erityisesti suhteessa muihin Pohjoismaihin.

1. Veropäätöksen vaikutus kilpailukykyyn

Suomi on kilpaillut suurista datakeskusinvestoinneista erityisesti Tanskan, Ruotsin ja Norjan kanssa. Sähköveron II-veroluokka on ollut ratkaiseva kilpailukykytekijä. Mikäli nyt esitetty muutos toteutuu, Suomi putoaa vertailussa viimeiselle sijalle. Tällä on suora vaikutus paitsi investointien määrään, myös niiden laatuun ja strategiseen merkitykseen. Huomioitava on myös maantieteellinen asemamme – logistisesti syrjäinen sijainti ja naapurimaan epävakaus ovat jo itsessään haasteita, joita ei tulisi verotuksella kärjistää.

2. Epävarmuus vaarantaa käynnissä olevat hankkeet

Verotuksen muutokset tässä vaiheessa vaarantavat useiden kehitteillä olevien ja uusien datakeskushankkeiden etenemisen. Lopullisia investointipäätöksiä ei ole tehty – ne vaativat

pitkäjänteistä, vakaata ja ennustettavaa toimintaympäristöä. Nyt esitetty muutos aiheuttaa vakavaa signaalihäiriötä kansainvälisille investoijille ja voi estää hankkeiden toteutumisen Suomessa.

3. Virhearviot sähkömarkkinoiden näkökulmasta

Lakiluonnoksessa viitataan konesalien mahdolliseen rajoitettuun vaikutukseen sähkömarkkinoilla. Tämä on virheellistä ja vanhentunutta tietoa. Todellisuudessa nykyaikaiset, skaalautuvat datakeskukset voivat osallistua laajasti sekä säätö- että reservimarkkinoille – ja näin parantaa järjestelmän vakautta. Fingrid on todennut konesalit tervetulleiksi asiakasryhmiksi, ja niiden kyky reagoida markkinasignaaleihin alentaa sekä kuluttajahintoja että edistää uusiutuvan energian käyttöastetta.

Erityisesti suurimmat hankkeet voivat tuoda verkkoon ydinvoimalan verran säätökykyä, samalla edistään investointeja varastointiin ja puhtaaseen tuotantoon. Suomessa ei ole sähköpulaa, vaan rakentamisvalmiina on 2 000–3 000 MW uusiutuvaa kapasiteettia, joka odottaa varmoja ostajia.

Artikkelissa "Datakeskusliiketoiminnan kolme myyttiä – faktat ja vaikutus":

<https://www.linkedin.com/pulse/datakeskusliiketoiminnan-kolme-myytti%C3%A4-faktaa-ja-seppo-ihalainen-nlwzf/> käsitellään lisää näitä virhearvioita.

4. Epäasialliset toimijat voidaan sulkea täsmentämällä II-veroluokan vaatimuksia

On totta, että osa nykyisistä II-veroluokan hyödyntäjistä – esimerkiksi epämääräiset kryptolouhintainvestoinnit – ei tuota arvoa yhteiskunnalle. Tämä ei kuitenkaan ole peruste heikentää kaikkien datakeskusinvestointien asemaa. Näitä epäasiallisia toimijoita voidaan rajata pois tarkentamalla II-veroluokan soveltamiskriteereitä samalla varmistaen talouskasvulle tärkeiden investointien toteutuminen:

- Ehdotetut tarkennukset II-veroluokan soveltuvuudelle:
- Säilytetään nykyiset energiatehokkuus- ja hukkalämmön hyödyntämisvaatimukset pääosin (kokoluokan nosto perusteltua).
- Lisätään edellytys kaksisuuntaiselle sähkömarkkinaosallistumiselle – joko itsenäisesti tai kumppanin kautta (ns. behind-the-meter), ml. vetyvalmius (suunnitelma ja teknologiavalinnat arvioitavaksi).
- Laitoksen tulee sijaita alueella, jossa hukkalämpö voidaan realistisesti hyödyntää, lähellä kansallista vetyverkkoa, enintään YVA:n määrittelemällä etäisyydellä sähköasemasta ja Fingridin tuella.
- Laitos ei saa aiheuttaa teknisiä ongelmia kantaverkkoon – voidaan liittää osaksi II-veroluokan vaatimuksia Fingridin uusien liittymisehtoien mukaisesti.

Yhteenveto ja suositus

Esitetty muutos vaarantaa merkittävästi Suomen kilpailukyvyn ja energiasiirtymän kannalta keskeiset investoinnit.

Ehdotamme, että:

1. Nykyinen II-veroluokka säilytetään lähtökohtana.
2. Soveltuvuusvaatimuksia täsmennetään, jolloin yhteiskunnallista lisäarvoa tuottavat hankkeet erotetaan aidosti kestäättömistä toiminnoista.
3. Suomi vahvistaa näin strategista asemaansa osaavan, puhtaaseen energiaan perustuvan datainfrastruktuurin sijoituskohteena.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Lausunto_datakeskusten_sahkovero.docx](#)

Ihalainen Seppo
ecogrid.energy ltd